

2025/404

25.2.2025

BESLUIT (GBVB) 2025/404 VAN DE RAAD

van 24 februari 2025

tot benoeming van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Centraal-Azië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 33, in samenhang met artikel 31, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft op 13 juni 2005 besloten een speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie (SVEU) voor Centraal-Azië te benoemen ⁽¹⁾.
- (2) Op 21 juni 2021 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2021/1013 ⁽²⁾ vastgesteld, waarbij mevrouw Terhi HAKALA werd benoemd tot SVEU voor Centraal-Azië.
- (3) Op 6 februari 2023 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2023/260 ⁽³⁾ vastgesteld, waarbij het mandaat van mevrouw HAKALA als de SVEU voor Centraal-Azië werd verlengd. Het mandaat van de SVEU verstrijkt op 28 februari 2025.
- (4) Mevrouw HAKALA heeft haar ontslag ingediend, dat op 31 december 2024 is ingegaan.
- (5) Er moet een nieuwe SVEU voor Centraal-Azië worden benoemd voor een periode van 24 maanden.
- (6) De SVEU zal het mandaat uitvoeren in een situatie die mogelijk zal verslechteren en de verwezenlijking van de doelstellingen van het externe optreden van de Unie, als neergelegd in artikel 21 van het Verdrag, in de weg kan staan,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie

De heer Eduards STIPRAIS wordt benoemd tot de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie (SVEU) voor Centraal-Azië voor de periode van 1 maart 2025 tot en met 28 februari 2027. De Raad kan besluiten het mandaat van de SVEU (het "mandaat") te verlengen of eerder te beëindigen, op basis van een beoordeling door het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) en op voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger").

Artikel 2

Beleidsdoelstellingen

Het mandaat is gebaseerd op de beleidsdoelstellingen van de Unie in Centraal-Azië. Die beleidsdoelstellingen omvatten:

- a) bevorderen van de betrekkingen tussen de Unie en de landen van Centraal-Azië, op basis van gemeenschappelijke waarden en belangen, zoals opgenomen in de overeenkomsten tussen beide partijen;
- b) bijdragen aan het versterken van de stabiliteit en de samenwerking tussen de landen in de regio;

⁽¹⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2005/588/GBVB van de Raad van 28 juli 2005 tot benoeming van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Centraal-Azië (PB L 199 van 29.7.2005, blz. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2005/588/oj).

⁽²⁾ Besluit (GBVB) 2021/1013 van de Raad van 21 juni 2021 tot benoeming van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Centraal-Azië (PB L 222 van 22.6.2021, blz. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1013/oj>).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2023/260 van de Raad van 6 februari 2023 tot verlenging van het mandaat van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Centraal-Azië en tot wijziging van Besluit (GBVB) 2021/1013 (PB L 35 van 7.2.2023, blz. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/260/oj>).

- c) bijdragen aan het versterken van de democratie, de rechtsstaat, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in Centraal-Azië;
- d) een respons bieden bij grote bedreigingen, vooral die met rechtstreekse gevolgen voor de Unie;
- e) vergroten van de werkzaamheid en de zichtbaarheid van het optreden van de Unie in de regio, onder meer door nauwere coördinatie met andere betrokken partners en internationale organisaties, zoals de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de Verenigde Naties (VN).

Artikel 3

Mandaat

1. Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 2 genoemde beleidsdoelstellingen omvat het mandaat het volgende:

- a) bevorderen van de algemene politieke coördinatie van de Unie in Centraal-Azië en mee zorgen voor de samenhang in het externe optreden van de Unie in de regio;
- b) bijdragen aan de uitvoering van de strategie van de Unie voor een sterker partnerschap met Centraal-Azië, zoals aangevuld door de relevante Raadsconclusies en de daaropvolgende voortgangsrapporten over de uitvoering van de strategie van de Unie voor Centraal-Azië en van de gezamenlijke routekaart voor de intensivering van de betrekkingen tussen de EU en Centraal-Azië,
- c) aanbevelingen doen en regelmatig daarover rapporteren aan de bevoegde Raadsinstanties;
- d) assisteren van de Raad bij de verdere ontwikkeling van een alomvattend beleid voor Centraal-Azië;
- e) ondersteunen van de regelmatige organisatie van politieke bijeenkomsten op hoog niveau tussen de Unie en de landen van Centraal-Azië;
- f) op de voet volgen van de politieke ontwikkelingen in Centraal-Azië door nauwe contacten te leggen en te onderhouden met overheden, volksvertegenwoordigingen, de rechterlijke macht, het maatschappelijk middenveld en de massamedia;
- g) Kazachstan, Kirgizië, Tadzjikistan, Turkmenistan en Oezbekistan aansporen om samen te werken bij regionale vraagstukken van gemeenschappelijk belang;
- h) de juiste contacten leggen en samenwerking tot stand brengen tussen de belangrijkste partijen in de regio, waaronder alle relevante regionale en internationale organisaties, rekening houdend met de groeiende aanwezigheid van derde landen in de regio;
- i) in samenwerking met de SVEU voor de mensenrechten bijdragen aan de uitvoering van het mensenrechtenbeleid van de Unie in de regio, mede door ontwikkelingen op dit terrein te volgen, erover te rapporteren en aanbevelingen te doen, met inbegrip van de richtsnoeren van de Unie inzake mensenrechten, in het bijzonder de richtsnoeren van de Unie inzake kinderen en gewapende conflicten en de richtsnoeren van de Unie inzake geweld tegen vrouwen en meisjes en de bestrijding van alle vormen van tegen hen gerichte discriminatie, en aan de uitvoering van het beleid van de Unie inzake Resolutie 1325 (2000) van de VN-Veiligheidsraad met betrekking tot vrouwen, vrede en veiligheid;
- j) in nauwe samenwerking met de OVSE en de VN bijdragen tot conflictpreventie en conflictoplossing, door contact te leggen met de autoriteiten en andere lokale actoren zoals niet-gouvernementele organisaties, politieke partijen, minderheden, religieuze groeperingen, en leiders van die entiteiten;
- k) een bijdrage leveren aan het benoemen van aspecten van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid ten aanzien van Centraal-Azië met betrekking tot connectiviteit, met inbegrip van de Global Gateway-strategie; energiezekerheid; grensbewaking; de bestrijding van zware misdaad zoals drugs- en mensenhandel; en het beheer van watervoorraden, milieubeleid en klimaatverandering;
- l) de regionale veiligheid in Centraal-Azië bevorderen in de bredere geopolitieke context, met inbegrip van Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de ontwikkelingen in Afghanistan;
- m) ondersteunen van de contacten van de Unie en demarches bij de landen van Centraal-Azië, onder meer met betrekking tot het voorkomen van omzeiling van beperkende maatregelen;

- n) ondersteunen van de contacten van de Unie en demarches bij de landen van Centraal-Azië met betrekking tot de eerbiediging van de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van de lidstaten, onder meer in het kader van alle regionale en internationale fora.
2. De SVEU steunt de werkzaamheden van de hoge vertegenwoordiger en houdt zicht op alle activiteiten van de Unie in de regio.

Artikel 4

Uitvoering van het mandaat

1. De SVEU is verantwoordelijk voor de uitvoering van het mandaat, onder het gezag van de hoge vertegenwoordiger.
2. Het PVC onderhoudt een bijzondere relatie met de SVEU en is het voornaamste contactpunt van de SVEU bij de Raad. Onverminderd de bevoegdheden van de hoge vertegenwoordiger, biedt het PVC de SVEU strategische en politieke sturing in het kader van diens mandaat.
3. De SVEU werkt nauw samen en coördineert zijn werkzaamheden met de bevoegde afdelingen van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO).

Artikel 5

Financiering

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitgaven in verband met het mandaat (de "uitgaven") voor de periode van 1 maart 2025 tot en met 28 februari 2027 bedraagt 2 719 777,34 EUR.
2. De uitgaven worden beheerd volgens de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.
3. Voor het beheer van de uitgaven wordt een overeenkomst gesloten tussen de SVEU en de Commissie. De SVEU legt van alle uitgaven verantwoording af aan de Commissie.

Artikel 6

Samenstelling van het SVEU-team

1. Binnen de grenzen van het mandaat en de bijbehorende financiële middelen is de SVEU verantwoordelijk voor de samenstelling van een team. In het SVEU-team dient de door het mandaat vereiste deskundigheid inzake specifieke beleidsvraagstukken aanwezig te zijn. De SVEU brengt de Raad en de Commissie zonder verwijl op de hoogte van de samenstelling van het SVEU-team.
2. De lidstaten, de instellingen van de Unie en de EDEO kunnen voorstellen om personeel te detacheren bij het SVEU-team. De bezoldiging van het gedetacheerde personeel komt ten laste van de lidstaat, de instelling van de Unie of de EDEO, al naargelang de detachering. Deskundigen die door de lidstaten aan de instellingen van de Unie of bij de EDEO zijn toegewezen, kunnen eveneens bij het SVEU-team worden gedetacheerd. Internationaal aangeworven personeel dient de nationaliteit van een lidstaat te hebben.
3. Gedetacheerd personeel blijft onder het administratieve gezag van de detacherende lidstaat, van de betrokken instelling van de Unie of van de EDEO, en verricht zijn werkzaamheden en handelt in het belang van het mandaat.
4. Het SVEU-team wordt op dezelfde locatie als de betrokken afdelingen van de EDEO of de delegaties van de Unie gehuisvest ten behoeve van de samenhang en consistentie van de werkzaamheden van alle betrokkenen.

Artikel 7

Voorrechten en immuniteiten van het SVEU-team

De voorrechten, immuniteiten en andere waarborgen betreffende de SVEU en de leden van het SVEU-team die nodig zijn voor de uitvoering en het goede functioneren van het mandaat worden zo nodig met de ontvangende partijen overeengekomen. De lidstaten en de EDEO verlenen daartoe alle nodige steun.

*Artikel 8***Beveiliging van gerubriceerde EU-informatie**

De SVEU en de leden van het SVEU-team nemen de beginselen en minimumnormen inzake beveiliging van Besluit 2013/488/EU van de Raad ⁽⁴⁾ in acht.

*Artikel 9***Toegang tot informatie en logistieke steun**

1. De lidstaten, de Commissie, de EDEO en het secretariaat-generaal van de Raad zorgen ervoor dat de SVEU toegang krijgt tot alle informatie die voor hem van belang is.
2. De delegaties van de Unie in de regio en de lidstaten — naargelang van het geval — verlenen logistieke steun aan de SVEU en de leden van het SVEU-team.

*Artikel 10***Toegang tot documenten, archief en gegevensbescherming**

1. De SVEU past de regels van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁵⁾ toe. De hoge vertegenwoordiger stelt de nodige uitvoeringsvoorschriften betreffende de SVEU vast.
2. De SVEU beschermt natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens overeenkomstig het bepaalde in Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾. De hoge vertegenwoordiger stelt de nodige uitvoeringsvoorschriften betreffende de SVEU vast.

*Artikel 11***Veiligheid**

Overeenkomstig het beleid van de Unie inzake de veiligheid van personeel dat op grond van titel V van het Verdrag wordt ingezet in operaties buiten de Unie, neemt de SVEU alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen voor de beveiliging van al het personeel dat rechtstreeks onder zijn gezag staat, in overeenstemming met het mandaat en op basis van de veiligheidssituatie in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is, met name door:

- a) een specifiek veiligheidsplan op te stellen op basis van richtsnoeren van de EDEO, met inbegrip van specifieke fysieke, organisatorische en procedurele beveiligingsmaatregelen voor veilige verplaatsingen van personeel naar en binnen het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is en voor het beheer van veiligheidsincidenten, en door een noodplan en een evacuatieplan op te stellen;
- b) ervoor te zorgen dat alle personeelsleden die buiten het grondgebied van de Unie worden ingezet, gedekt zijn door een verzekering tegen grote risico's — naargelang dit vereist is in het licht van de omstandigheden in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is;
- c) ervoor te zorgen dat al het personeel dat buiten het grondgebied van de Unie wordt ingezet, inclusief het ter plaatse aangeworven personeel, vóór of bij aankomst in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is, een goede veiligheidsopleiding heeft gehad die gebaseerd is op de risicoklasse waarin het gebied door de EDEO is ingedeeld;
- d) ervoor te zorgen dat alle aanbevelingen waartoe naar aanleiding van regelmatige veiligheidsevaluaties wordt besloten, worden uitgevoerd, en over de uitvoering van die aanbevelingen en over andere veiligheidskwesties schriftelijk te rapporteren aan de hoge vertegenwoordiger, de Raad en de Commissie in de regelmatige voortgangsrapporten en in het in artikel 15 bedoelde uitvoerig eindverslag over de uitvoering van zijn mandaat.

⁽⁴⁾ Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 274 van 15.10.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁶⁾ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

*Artikel 12***Rapportage**

De SVEU rapporteert regelmatig aan de hoge vertegenwoordiger. De SVEU rapporteert regelmatig aan het PVC, en zo nodig aan werkgroepen van de Raad. Er worden op regelmatige basis rapporten verspreid via het Coreu-netwerk. De SVEU kan de Raad Buitenlandse Zaken rapporten voorleggen. Overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag kan de SVEU worden ingeschakeld bij het verstrekken van informatie aan het Europees Parlement.

*Artikel 13***Coördinatie**

1. De SVEU draagt bij tot de eenheid, samenhang en effectiviteit van de acties van de Unie en zorgt er mee voor dat alle instrumenten van de Unie en acties van de lidstaten op consistente wijze worden ingezet om de beleidsdoelstellingen van de Unie te verwezenlijken. Indien nodig wordt overlegd met de lidstaten. De activiteiten van de SVEU worden gecoördineerd met de activiteiten van de betrokken geografische afdeling van de EDEO en met de Commissie. De SVEU rapporteert regelmatig aan de missies van de lidstaten en aan de delegaties van de Unie.
2. Ter plaatse onderhoudt de SVEU nauwe contacten met de relevante missiehoofden van de lidstaten en de hoofden van de delegaties van de Unie. Zij doen alles wat in hun vermogen ligt om de SVEU bij te staan in de uitvoering van zijn mandaat. De SVEU onderhoudt tevens contacten met andere internationale en regionale actoren ter plaatse.

*Artikel 14***Ondersteuning bij vorderingen**

De SVEU en de leden van het SVEU-team bieden ondersteuning bij het reageren op alle vorderingen en verplichtingen die voortvloeien uit de mandaten van de vorige SVEU's voor Centraal-Azië, en in dat verband bieden zij administratieve ondersteuning en geven zij inzage in relevante documenten.

*Artikel 15***Evaluatie**

De uitvoering van dit besluit en de samenhang van dit besluit met andere bijdragen van de Unie in de regio worden regelmatig geëvalueerd. De SVEU legt de hoge vertegenwoordiger, de Raad en de Commissie regelmatig voortgangsrappporten voor, en uiterlijk op 30 november 2026 een uitvoerig eindverslag over de uitvoering van zijn mandaat.

*Artikel 16***Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 24 februari 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

K. KALLAS